

Tutkimuslupa

Asianumero: MH 5160/2025

Lupaviranomainen

Metsähallitus
Osoite: Opastinsilta 12 C, 00520 Helsinki
Yritys- ja yhteisötunnus: 0116726-7
kirjaamo@metsa.fi

Yhteyshenkilö(t)

Hakija

Jyväskylän yliopisto, 0245894-7
Osoite: PL 35, 40014 JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Hakemus

12.06.2025, sähköpostitse

xxxx ja työryhmä (Jyväskylän yliopisto, Bio- ja ympäristötieteiden laitos) hakee Metsähallitukselta lupaa vesikirppuja koskevaan tutkimukseen Leivonmäen, Pyhä-Häkin ja Seitsemisen kansallispuistoissa, Muronahon luonnonsuojelualueella, Evon retkeilyalueella sekä Kilpisjärven luonnonsuojelualueiden ulkopuolisilla järvillä. Kilpisjärvellä näytteitä otetaan ainoastaan 10-15 hakemuksessa esitetyistä järvestä tai lammesta niiden soveltumisen mukaan.

Tutkimukseen kuuluvista järvistä 1) mitataan kenttämittareilla järven nykytilaa koskevat tiedot (veden lämpötila, happipitoisuus, sähkönjohtavuus ja pH). Lisäksi jokaisesta tutkimukseen valittavasta järvestä otetaan 2) vesinäyte järven pintakerroksesta, 3) haavinäyte, josta määritetään eläinplanktonyhteisö, sekä 4) pintasedimenttinäyte (järven pohjan ylin 2 cm), josta kerätään vesikirppujen lepomunia. Lisäksi Kilpisjärven alueen tutkimusjärvistä valitaan 3-5 kohdetta, joilta otetaan pintasedimenttien lisäksi 5) sedimenttikoorinäytteet (sediment core sample, 1-2 kpl per järvi), jotka otetaan 10 cm halkaisijaltaan olevalla näytteenottimella ja jotka ulottuvat 15 cm syvyyteen. Maastossa liikutaan kävellen ja järvillä pienellä kumiveneellä.

Kilpisjärven alueen osalta näytteenotto toteutetaan heinä-elokuun 2025 taitteessa ja muiden alueiden osalta elo-syyskuun 2025 aikana. Käytettävät menetelmät (näytteenotto tehdään vastaavalla menetelmällä kaikilla kohteilla pl. sedimenttikoorinäytteet) esitetään luvan liitteessä 1 ja lupa-alueet liitteessä 2.

Päätös

Lupa myönnetään hakemuksen mukaisena.

Luvan sisältö, lupa-alue ja voimassaolo

Metsähallitus myöntää xxxx työryhmälle (Jyväskylän yliopisto, Bio- ja ympäristötieteiden laitos) luvan hakemuksessa esitettyyn, vesikirppuja koskevaan tutkimukseen Leivonmäen (kiinteistöllä 172-891-1-1), Pyhä-Häkin (729-891-1-1) ja Seitsemisen kansallispuistoissa (980-891-1-1), Muronahon luonnonsuojelualueella (992-891-1-1), Evon retkeilyalueella (109-893-1-2 ja 109-891-1-5) sekä Kilpisjärven suojelualueiden ulkopuolisilla alueilla (47-893-10-5 ja 47-893-10-1). Lupa-alueet on esitetty liitteessä 2.

Lupa sisältää oikeuden vesi- ja sedimenttinäytteenottoon sekä vesiluonnon tilasta tehtävien mittausten tekoon lupa-alueisiin kuuluvilla järvillä ja lammilla. Leivonmäen, Pyhä-Häkin ja Seitsemisen kansallispuistojen sekä Sudenpesäkankaan ja Muronahon luonnonsuojelualueiden osalta lupa näytteenottoon myönnetään 15.8. alkaen alueiden linnustoon kohdistuvien riskien välttämiseksi.

Leivonmäen, Pyhä-Häkin ja Seitsemisen kansallispuistojen sekä Muronahon ja Evon Sudenpesäkankaan luonnonsuojelualueiden osalta lupa myönnetään valituskelpoisena viranomaislupana, joka tulee voimaan lakisääteisen valitusajan (30 vrk) jälkeen, jos päätöksestä ei ole valitettu.

Luonnonsuojelualueiden ulkopuolisille järville Evon retkeilyalueella ja Kilpisjärvellä lupa myönnetään maanomistajan suostumuksena. Evolla ja Kilpisjärvellä suostumus koskee Luontopalveluiden alueiden lisäksi Metsähallituksen Metsätalous Oy:n ja Kiinteistökehityksen hallinnassa olevia alueita.

Lupa koskee seuraavia henkilöitä: xxxxx. Lisäksi maastotöissä on sallittua käyttää maastoapulaisia. Luvan yhteyshenkilö vastaa siitä, että kaikki maastotöiden toteuttamiseen osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.

Lupa myönnetään seuraavasti:

Alkaa: 28.07.2025

Päättyy: 30.09.2025

Lupa tulee voimaan valitus- ja tiedoksisaantiajan jälkeen. Lupa tulee lainvoimaiseksi aikaisintaan valitusajan päätyttyä, mikäli siitä ei ole tehty valituksia. Valitus aika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Lupa voidaan peruuttaa, jos sen ehtoja ei noudateta.

Lupapäätöksen perustelut

Luonnonsuojelulain (9/2023, 1 §) mukaan luonnonsuojelualueiden perustamisen yhtenä tavoitteena on luonnontutkimuksen edistäminen. Hakemuksen mukainen tutkimus palvelee tätä tarkoitusta tuottamalla tietoa Suomen järvien tilasta sekä miten vesien tummuminen on muuttanut pienten järvien alkuainekiertoa sekä eliöyhteisöä.

Lupaan kuuluvat kansallispuistot on perustettu lailla 634/1956 (Pyhä-Häkin kansallispuisto), 674/1981 (Seitsemisen kansallispuisto) tai 45/2003 (Leivonmäen kansallispuisto) sekä Sudenpesäkankaan ja Muronahon luonnonsuojelualueet asetuksella VnA 1115/1993. Seitsemisen, Pyhä-Häkin ja Leivonmäen kansallispuistoissa on luonnonsuojelulain (9/2023) 51.1 § nojalla mahdollista alueen perustamistarkoitusta vaarantamatta ja Metsähallituksen luvalla pyydystää tai tappaa eläimiä, kerätä sieniä ja kasveja tai niiden osia, eläinten pesiä ja kivennäisnäytteitä tutkimusta tai muuta tieteellistä tarkoitusta tai opetusta varten. Vastaava on mahdollista Sudenpesäkankaan ja Muronahon luonnonsuojelualueilla asetuksen (VnA 1115/1993) 5 § nojalla.

Luvalla kansallispuistoissa tai luonnonsuojelualueilla olevilta järviltä otetaan vesi-, haavi- ja sedimenttinäytteet. Muun eliöstön tai lajiryhmien osalta näytteitä ei kerätä. Näytteenotto ei vahingoita järviolueen kasvillisuutta, eikä se aiheuta häiriötä alueen lajistolle. Luonnonsuojelualueilla liikutaan näytteenoton aikana ainoastaan jalkaisin tai kumiveneellä. Näytteenotto ajoittuu pääosin loppukesään, jolloin lintujen pesimäkausi on pääosin ohi. Metsähallitus katsoo, ettei näytteenotto hakemuksen ja tämän luvan ehtojen mukaan toteutettuna vaarana lupaan kuuluvien luonnonsuojelualueiden suojeluperusteena olevia luontoarvoja.

Lupa-alueet kuuluvat Seitsemisen (FI0311002, SAC), Pyhä-Häkin alueen (FI0900069, SAC/SPA), Haapasuo-Syysniemi-Rutajärvi-Kivijärven (FI0900074, SAC/SPA), Kivetyyn alueen (FI0900121, SAC/SPA) ja Evon alueen (FI0325001, SAC) Natura-alueisiin. Metsähallitus katsoo, että luvan mukaisella toiminnalla on ainoastaan vähäinen vaikutus em. Natura-alueisiin eikä toiminta heikennä alueiden suojeluperusteena olevia luonnonarvoja.

Lupaehdot

Lupa koskee ainoastaan Metsähallituksen hallinnassa olevia alueita. Muiden kiinteistöjen osalta luvan saaja vastaa tarvittavien lupien ja suostumusten hankkimisesta maanomistajilta.

Näytteenotto tulee rajata vesipintaisille järville ja lammille, joissa näytteet on mahdollista ottaa pintakasvillisuutta vahingoittamatta. Kokonaan kasvi- tai sammalpeitteiset lammet tulee rajata näytteenoton ulkopuolelle.

Mikäli haavimisinäytteisiin tulee muita lajeja kuin eläinplanktoneita, tulee nämä vapauttaa takaisin järveen. Kaikki näytteenotossa käytettävät tarvikkeet ja välineet tulee kerätä pois mittausten ja näytteenoton jälkeen.

Näytteenottoa tehtäessä tulee kiinnittää huomiota järven tai lammen linnustoon, erityisesti kaakkuriin, jolle kalattomat lammet ovat potentiaalinen elinympäristö. Mikäli järvellä havaitaan kohdetta lähestyttäessä kaakkuripoikueita, jossa poikastet ovat vielä selkeästi lentokyvyyttömiä, tulee häiriötä kyseisellä lammella välttää sekä tarvittaessa

rajata kohde näytteenoton ulkopuolelle.

Kilpisjärven lupa-alueet sijoittuvat poronhoitoalueelle. Alueella toimittaessa tulee kiinnittää huomiota siihen, ettei aiheuteta tarpeetonta häiriötä alueella mahdollisesti laiduntaville poroille.

Luvan saajan on noudatettava näiden ehtojen lisäksi luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksiä ja järjestyssääntöä. Luvan saaja vastaa siitä, että myös muut tutkimukseen osallistuvat henkilöt noudattavat näitä.

Alueella tulee liikkua niin, että vältetään kasvillisuuden turhaa talleantumista ja maaston kulumista. Tarpeetonta häiriötä luonnolle ja alueen muille käyttäjille tulee välttää.

Tämä lupa ei oikeuta luonnonsuojelulain perusteella rauhoitettujen lajien keräämistä, pyydystämistä, tappamista tai häiritsemistä (LSL 70 § ja 74 §). Näiden lajien osalta näytteenotto edellyttää tämän luvan ohella elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupaa (LSL 83 §).

Luonnonsuojelulain 78 § ja 87 § mukaan luontodirektiivin liitteessä IV (a) mainittuihin eläinlajeihin tai liitteessä IV (b) mainittuihin kasvilajeihin kuuluvia yksilöitä ei saa pitää, pitää hallussa, kuljettaa, myydä, vaihtaa eikä tarjota myytäväksi tai vaihdettavaksi. Näiden lajien osalta näytteenotto edellyttää tämän luvan ohella elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupaa (LSL 89 §).

Aktiivihavainnoinnin yhteydessä saa kerätä näytteitä ainoastaan lajinmäärittystä varten tai museonäytteeksi, siinä laajuudessa kuin se on edellä mainittuja tarkoituksia varten välttämätöntä.

Säilytettävät näytteet tulee toimittaa luonnontieteelliseen museoon. Näytteitä ei saa myydä eikä vaihtaa.

Alueelle ei saa jättää toiminnasta jälkiä tai roskaa.

Lupa ei sisällä oikeutta maastoliikenteeseen, johon tarvittaessa tulee hakea erillistä lupaa.

Lupa tai kopio siitä on pidettävä mukana luvan mukaista toimintaa harjoitettaessa.

Raportointi

Hakijan tulee välittömästi raportoida Metsähallitukselle havaitsemistaan ongelmista tai Metsähallituksen toimintaa vaativista epäkohdista.

Sovelletut säännökset

Laki eräiden uusien luonnonsuojelualueiden perustamisesta valtionmaille (634/1956): 21 b §

Laki eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta kansallispuistoiksi ja luonnonpuistoiksi (674/1981): 6 a §

Laki Leivonmäen kansallispuistosta (45/2003): 1 ja 3 §

Asetus vanhojen metsien suojelusta (1115/1993): 5 §

Luonnonsuojelulaki (9/2023): 1, 49, 51 ja 56 §

Laki Metsähallituksesta (234/2016): 5, 21.1. ja 24.1 §

Ympäristöministeriön asetus Metsähallituksen eräiden julkisten hallintotehtävien suoritteiden maksuista (96/2024): 2 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen valittamalla muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on liitteenä.

Hinta

Lupa on maksuton.

Esittelijä

Ratkaisija

Liitteet:

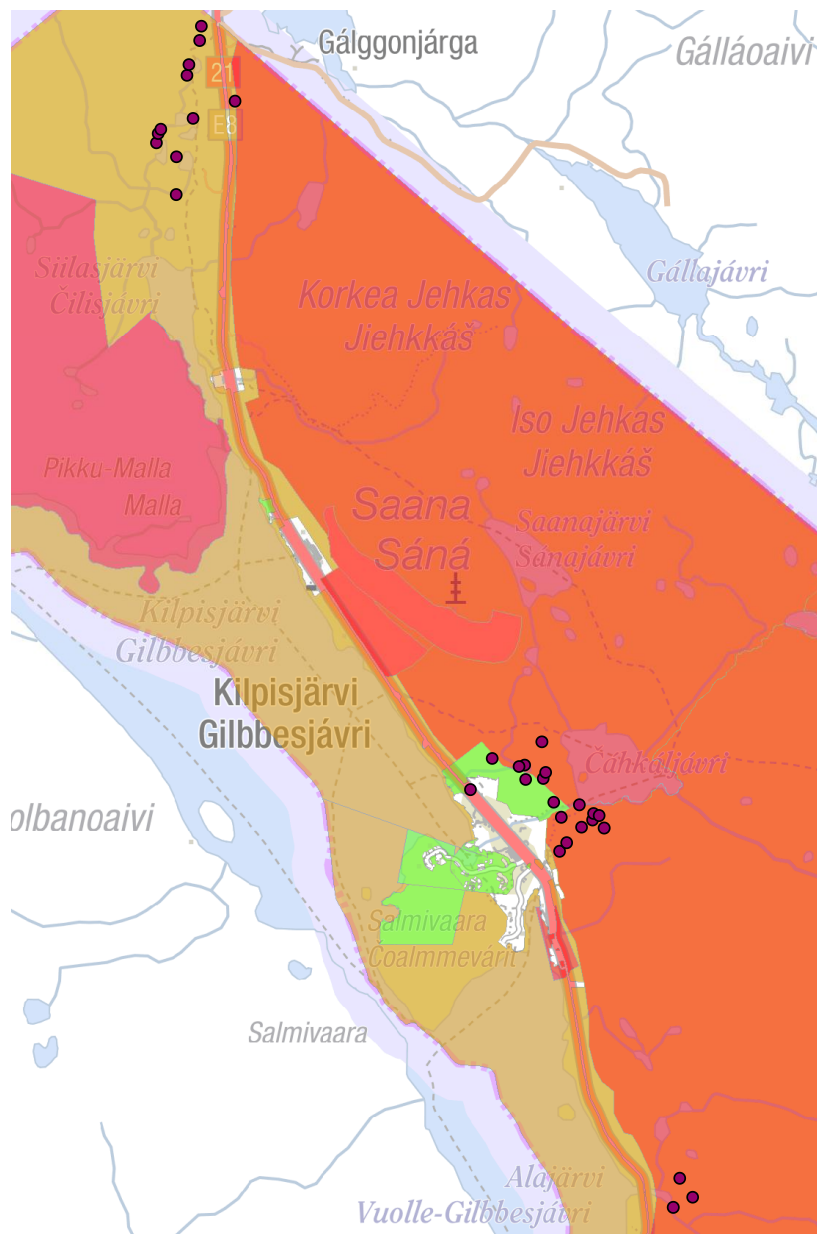
- Liite1. Hankkeen tutkimussuunnitelma ja menetelmäkuvaus (esimerkkinä Kilpisjärven alue, poistettu)
- Liite 2. Lupa-alueet ja suunnitellut näytteenottojärvet
- Liite 3. Valitusosoitus

Tiedoksi:

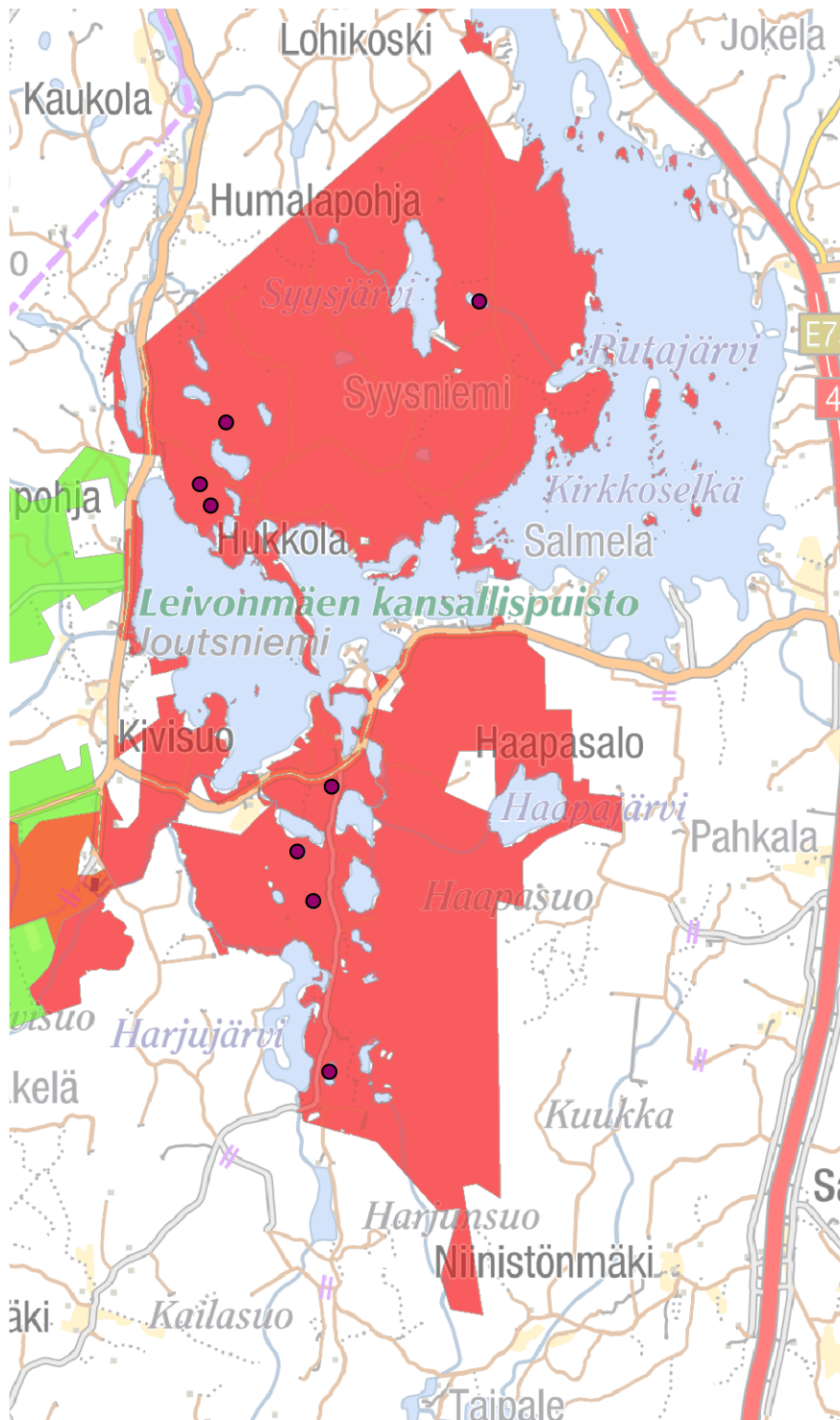
Metsähallitus
Joutsan kaupunki
Saarijärven kaupunki
Äänekosken kaupunki
Ylöjärven kaupunki
Hämeenlinnan kaupunki
Enontekiön kunta
Hämeen ELY-keskus
Pirkanmaan ELY-keskus
Keski-Suomen ELY-keskus
Lapin ELY-keskus
Keski-Suomen luonnonsuojelupiiri
Pirkanmaan luonnonsuojelupiiri
Etelä-Hämeen luonnonsuojelupiiri
Lapin luonnonsuojelupiiri

Liite 2. Lupa-alueet ja suunnittelut näytteenottojärvet (Metsähallituksen Luontopalveluiden hallinnassa olevat alueet esitetään kartoissa punaisella, Metsähallituksen Metsätalous oy:n alueet vihreällä ja Kiinteistökehityksen alueet oranssilla taustavärillä)

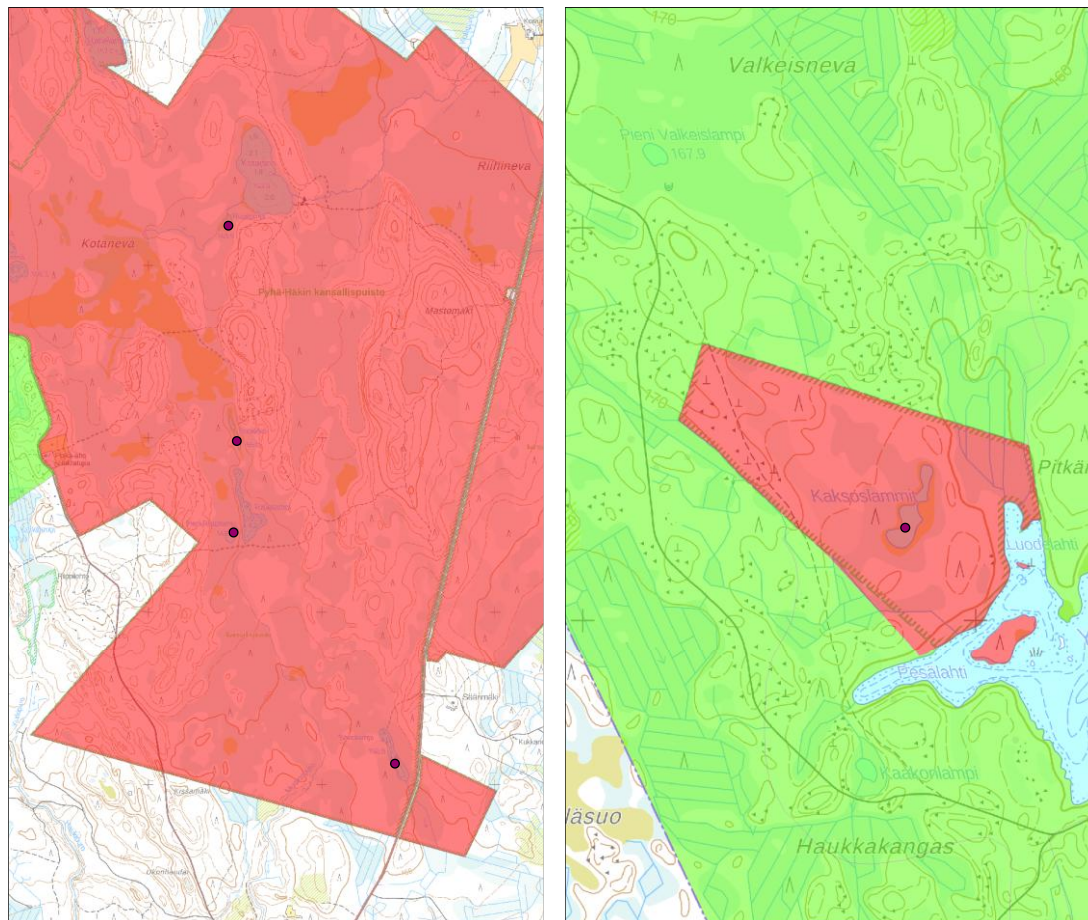
- 1) Tutkimusalueet Kilpisjärven ympäristössä perustettujen luonnonsuojelualueiden ulkopuolella (Huom! Nimetön lampi keskimmäisellä tutkimusalueella välittömästi tien E8 länsipuolella ei ole Metsähallituksen hallinnassa eikä Metsähallitus voi myöntää lupaa kyseiselle alueelle).

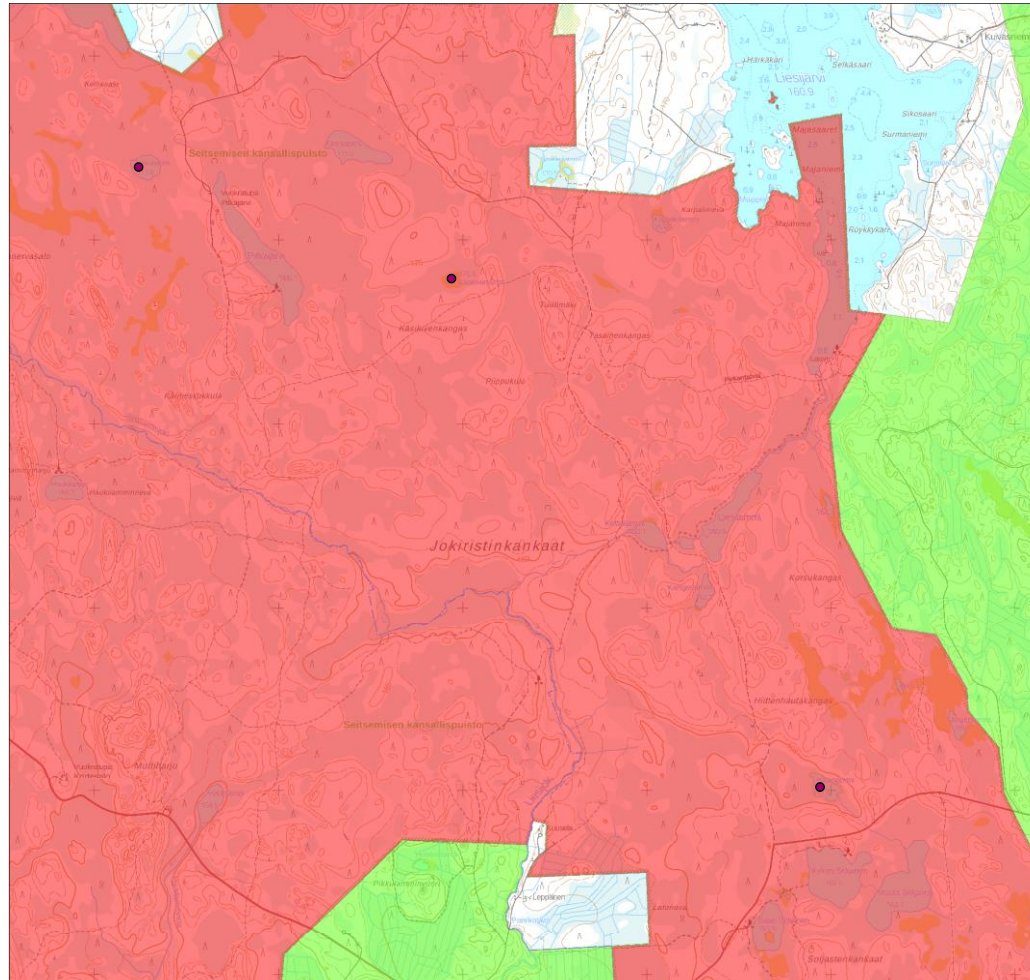
2) Leivonmäen kansallispuisto (Huom! Kaakkolampi alueen koillisosassa ei ole Metsähallituksen hallinnassa eikä Metsähallitus voi myöntää lupaa kyseiselle alueelle).

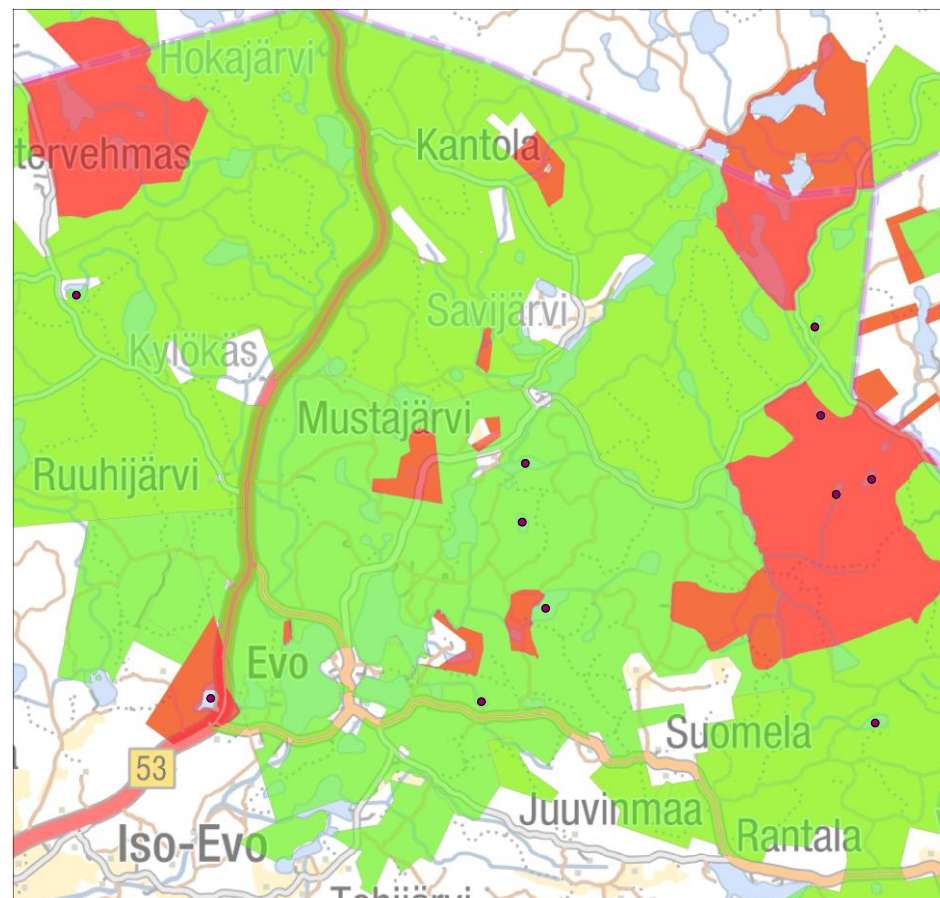
3) Pyhä-Häkin kansallispuisto (vasen) ja Muronahon luonnonsuojelualue (oikea kuva).

4) Seitsemisen kansallispuisto

- 5) *Evon alue ml. Sudenpesäkankaan luonnonsuojelualue (Huom! Tiponen-järvi ei ole Metsähallituksen hallinnassa eikä Metsähallitus voi myöntää lupaa kyseiselle järvelle.)*

Liite 3. Valitusosoitus.

1. VALITUSOSOITUS

(Laki Metsähallituksesta 21 §, luonnonsuojelulaki 134 §)

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jollei asiamiehenä toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä
- jos päätös tai kuulutus sen nähtävänä pitämisestä on julkaistu virallisessa lehdessä tai julkisella kuulutuksella ilmoitustaululla, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jolloin kuulutus virallisessa lehdessä on julkaistu tai kuulutus pantu ilmoitustaululle.
- jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmän voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä tai asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Postittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava viranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivää, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän virka-ajan päättymiseen.

Käsittelymaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Hallinto-oikeuden osoite

Helsingin hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Faksi: 029 56 42079

Sähköposti: helsinki.hao(at)oikeus.fi

Puhelin: 029 56 42000